

Nr 87.

Af herr **Bäckström**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af till förra länsmansbostället Eker nr 8 i Örebro län hörande andel i ett soldattorp.

I nådig proposition nr 113 af den 4 april, hvilken aflämnats till Riksdagen den 6 april, har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sedan G. Olsson i Ekers by jämte öfriga enskilda delägare i ett stamrotén nr 85 tillhörande soldattorp i Ekers sockén af Örebro län a offentlig auktion den 4 februari 1908 försålt torpet i dess helhet till skomakaren Gustaf Vilhelm Pettersson i Ångstorp, berörda försäljning måtte, på vissa i statsrådsprotokollet angifna villkor, godkännas i hvad densamma afser kronan som ägare af förra länsmansbostället $\frac{1}{2}$ mantal Eker nr 8 tillhörande andel i berörda soldattorp.

Till de vid försäljningen föreslagna villkor, att kronan tillkommande andel i köpeskillingen 311 kronor 11 öre erlägges till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet senast å dag som Kungl. Maj:t bestämmer, samt att kronan ej må vidkännas några kostnader för försäljningen i fråga, synes mig jämväl böra fogas ytterligare ett villkor, som är påkalladt af kronans (genom kungl. domänstyrelsen) kontrakt med arrendatorn E. A. Pettersson.

Af utdraget ur statsrådsprotokollet 4/4 1910 inhämtas, jämte annat, att torpet, *kronan oåtsörd*, försålts 4/2 1908 med tillträde för köparen 1/4 1908, att arrendatorn E. A. Pettersson åberopande sig på sitt kontrakt ansett sig berättigad uppbära ränta från 1/4 1908 å den på Ekers by nr 8 belöpande andel i köpeskillingen, intill dess kronan framställde anspråk på att arrendatorn afträdde andelen i torpet, att domänintendenten i länet, som i ärendet hörts, ansett arrendatorns anspråk om uppbärande af ränta befogadt på sätt han begärt, att Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Örebro län delat domänintendentens mening, men att kungl. domänstyrelsen »vid det förhållande, att i det om länsmansbostället utfärdade arrendekontrakt vore stadgad skyldighet för arrendatorn att utan ersättning afstå från kronans andel i soldattorpet, icke kunde tillstyrka bifall till arrendatorns anspråk på utfäende af ränta å

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 42 Häft. (Nr 87.)

kronans andel i köpeskillingen för torpet», hvilken kungl. domänstyrelsens uppfattning godtagits af herr departementschefen, som yttrar: »Då arrendator Pettersson lärer sakna fog för sitt anspråk på räntegodtgörelse å den af Olsson för kronans räkning uppburna andel i köpeskillingen, torde något förbehåll i sådant afseende icke böra uppställas såsom villkor för försäljningens godkännande.»

För pröfning af det rättsliga häri vill jag erinra, att i det med Pettersson om arrende af $\frac{1}{2}$ mantal Ekers by på 20 år från 14/3 1905 upprättade kontrakt stadgas följande:

1:o) Arrendet omfattar »ofvannämnda egendom med den inskränkning i afseende å egendomens andel i tillhörande soldattorp, som omförmäles i punkt 15 här nedan.

15:o) När helst sådant å kronans vägnar påfordras, är arrendatorn skyldig att utan ersättning af något slag afträda egendomens andel i tillhörande soldattorp med jord och hus.»

Kontraktets tolkning, sådan den framgår af kungl. domänstyrelsens utlåtande, är helt visst endast tillämplig, *sedan kronan* påfordrat afträddet af soldattorpet, och detta har ännu icke skett.

Då *kontraktet* synes mig, såsom jag i mitt tjänsteyttrande som domänintendent i Örebro län anfört, hvilken uppfattning jämväl delats af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Örebro län, tydligt tala för det berättigade i af arrendator Pettersson gjordt påstående om godtgörelse i form af ränta från den 1 april 1908 å köpeskillning för kronans andel i soldattorpet såsom rättmätigt och skäligt vederlag för den afkastning af torpet honom fränhändts genom torpets försäljning och afträdande, *innan kronan* begagnat sin kontraktsenliga rätt *att påfordra afträdande af andelen* i soldattorpet, får jag härmed hemställa,

att till de i kungl. propositionen angifna villkor för försäljning af omförmälda soldattorp fogas ytterligare det villkor, *att* vid köpeskillings, 311 kronor 11 öre, erläggande till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Örebro län, för kronans andel i soldattorpet nr 85 jämväl skall utbetalas 2 års ränta därå, att tillhandahållas arrendatorn E. A. Pettersson.

Stockholm den 15 april 1910.

Fr. Bäckström.